

Briuselis, 2016 m. rugsėjo 14 d.
(OR. en)

12183/16

CADREFIN 58
POLGEN 100
FIN 552

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI- MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2016) 603 final
Dalykas:	KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos laikotarpio vidurio peržiūra (tikslinimas) rezultatus orientuotas ES biudžetas

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2016) 603 final.

Pridedama: COM(2016) 603 final

Briuselis, 2016 09 14
COM(2016) 603 final

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

**2014–2020 m. daugiametės finansinės programos laikotarpio vidurio peržiūra
(tikslinimas)**

**I rezultatus orientuotas ES biudžetas
{SWD(2016) 299 final}**

1. ĮVADAS

ES reikia spręsti nemažai reikšmingų ilgalaikių uždavinių: stiprinti Europos ekonomiką ir socialinę struktūrą; užtikrinti saugumą ES viduje ir prie jos išorės sienų; valdyti migraciją ir spręsti klausimus, susijusius su klimato kaitos priežastimis bei pasekmėmis. Šiems ir kitiems klausimams spręsti būtina išsamiai vidutinės trukmės ir ilgalaikė politika bei strategijos, kurioms būtų teikiama atitinkama finansinė Europos ir nacionalinio lygmens parama.

Sąjungos daugiamečių finansinė programa padeda užtikrinti nuspėjamumą vidutinės trukmės laikotarpiu siekiant remti investicijas į prioritetines Europos sritis. Tačiau dabartinėmis aplinkybėmis, vykstant įvairioms krizėms, nemažiau svarbus gebėjimas sparčiai prisitaikyti prie kintančių prioritetų bei nenumatytų įvykių ir skubiai imtis veiksmų vietoje – tai sėkmingai pavyko įsteigiant Europos strateginių investicijų fondą (ESIF) pagal Investicijų planą Europai ir teikiant finansavimą priemonėms, skirtoms skubiems migracijos, pabėgėlių ir saugumo klausimams spręsti.

Dėl 2014–2020 m. daugiamečių finansavimo programos (DFP) susitarta 2013 m., atsižvelgiant į finansų bei ekonomikos krizę ir daugelyje valstybių narių suvaržytus viešuosius finansus. Savo ruožtu, DFP didelis dėmesys skirtas investicijoms į ES pridėtinės vertės sritis, siekiant skatinti darbo vietų kūrimą ir augimą. Be to, nustačius griežtas sąlygas DFP sustiprinta ES biudžeto ir esminių administracinių bei struktūrinių valstybėse narėse vykdomų reformų sąsaja. DFP įdiegė požiūrį, kad biudžeto sudarymas turi būti labiau orientuotas į veiklos rezultatus ir supaprastintus įgyvendinimo mechanizmus, kad rezultatai būtų greitai pasiekiami. ES biudžeto gebėjimas reaguoti į naujas problemas ir pritraukti viešųjų bei privačiųjų lėšų sustiprintas naujoviškais būdais ir priemonėmis.

2014 m. lapkritį darbą pradėjusi Komisija šią programą sustiprino pradėjusi sėkmingai įgyvendinti Investicijų planą Europai, remiamą Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) lėšomis. Be to, Komisijos *į rezultatus orientuoto biudžeto iniciatyva* bus užtikrinama, kad ištekliai būtų skiriami prioritetinėms sritims, o kiekvienas veiksmas būtų atliekamas efektyviai ir turėtų pridėtinės vertės. Į rezultatus orientuoto biudžeto iniciatyva siekiama spręsti keturis svarbiausius klausimus¹:

1. Kur panaudoti ES lėšas – kaip gauti didelės ES pridėtinės vertės?
2. Kaip panaudoti ES lėšas – kaip kuo geriau išleisti kiekvieną iš ES biudžeto skiriamą eurą?
3. Kaip tinkamai įvertinti ES biudžeto vykdymą?
4. Kaip teikti informaciją apie ES biudžetą – kaip piliečiams geriau paaiškinti ES biudžeto vykdymo rezultatus?

¹ http://ec.europa.eu/budget/budget4results/index_en.cfm.

Kaip reikalaujama pagal DFP reglamento² 2 straipsnį, Komisija šiuo dokumentu pristato DFP veikimo laikotarpio vidurio peržiūrą, kurioje atsižvelgiama į ekonominę padėtį ir platesnį kontekstą. Šiame dokumente apžvelgiami pagrindiniai dabartinės DFP įgyvendinimo aspektai nuo 2014 m. Apžvelgiamu laikotarpiu buvo dedamos bendros pastangos ekonomikos atsigavimui skatinti ir imamasi skubių priemonių, būtinų siekiant reaguoti į pabėgėlių krizę ir grėsmę saugumui.

2017 m. biudžeto projekte pasiūlyta skirti daugiau asignavimų (daugiausia su migracija susijusiems klausimams), papildomų asignavimų susidaro ir dėl sanglaudos politikos paketų techninio patikslinimo – be to, laikotarpio vidurio peržiūros finansiniame pakete darbo vietų kūrimui ir augimui, migracijos ir saugumo sritims 2017–2020 m. siūloma skirti maždaug 13 mlrd. EUR vertės papildomo ES finansavimo (žr. finansinį priedą).

2015 m. kilę precedento neturintys migrantų srautai ir pakartotiniai teroristų išpuoliai Europoje bei visame pasaulyje pareikalavo griežto ir neatidėliotino Europos atsako, apimančio naujas teisines, operatyvines ir finansines priemones. ES biudžetas, viena svarbiausių tų priemonių, pasirodė esantis labai lankstus kilus būtinybei persiorientuoti ir skirti turimų papildomų lėšų iš paties biudžeto, taip pat sutelkti papildomus valstybių narių ir kitų paramos teikėjų įnašus. Tačiau dabartinės programos lankstumo galimybės beveik išnaudotos.

Migracijos ir saugumo problemų priežastys susijusios su geopolitinės padėties ir visuomenės pokyčiais, kuriems būtina skirti dėmesio ilgesniu laikotarpiu, todėl reikia toliau didinti ES biudžeto pajėgumą remti migracijos srautų valdymą, pabėgėlių apsaugą ir integraciją bei šalinti pagrindines migracijos priežastis. Tai vienas svarbiausių su šia peržiūra teikiamo pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų paketo tikslų; paketo paskirtis – remiantis dabartine DFP suteikti papildomų finansinių išteklių migracijos ir saugumo klausimams spręsti, taip pat toliau didinti šios programos lankstumą prireikus reaguoti į nenumatytas aplinkybes.

Todėl siūloma iš dalies pakeisti DFP reglamentą, siekiant toliau didinti lankstumo priemonės ir neatidėliotinos pagalbos rezervo pajėgumą ir, leidžiant iš naujo panaudoti likusias praėjusių finansinių metų maržas³, šalinti įvairius apribojimus, kuriais varžomas tų priemonių veiksmingumas. Be to, siūloma sukurti Europos Sąjungos krizių rezervą, iš kurio būtų finansuojamas atsakas į krizes, kaip antai į dabartinę migracijos krizę, taip pat į įvykius, turinčius rimtų padarinių humanitarinei padėčiai ir saugumui. Šis rezervas būtų finansuojamas iš visų DFP išlaidų kategorijų panaikintų asignavimų⁴. Bendrosios viršutinės sutartos daugiametės finansavimo programos įsipareigojimų ir mokėjimų ribos dėl to nepadidėtų.

Vieni svarbiausių sprendimų Sąjungos uždavinių tebėra investicijų spragos, atsivėrusios po ekonomikos ir finansų krizės, užpildymas, taip pat užimtumo (ypač jaunimo) skatinimas. Remdamasi ligšioliniais programų ir priemonių įgyvendinimo rezultatais, Komisija nustatė, kad nemažai jų įgyvendinama sėkmingai, todėl tokioms priemonėms ir programoms siūloma skirti papildomų finansinių išteklių. Pirmiausia tai pasakytina apie Europos strateginių investicijų fondą, programą

² Tarybos reglamentas Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa, 2016 m. birželio 30 d. COM(2016) 311.

³ Bendrąją įsipareigojimų maržą ir bendrąją mokėjimų maržą.

⁴ Remiantis esamais skaičiavimais, 3–4 mlrd. EUR per metus.

„Horizontas 2020“⁵, Europos infrastruktūros tinklų priemonė⁶, programos „Erasmus+“⁷, COSME⁸ ir Jaunimo užimtumo iniciatyvą.

Valstybių narių ir privačiosioms investicijoms ES finansavimas turi didelį svarto poveikį. Toks poveikis daromas ir skaitmeninei sričiai, kuri yra viena iš dešimties svarbiausių šios Komisijos veiklos sričių – joje būtinos investicijos į itin našias kompiuterines sistemas, kibernetinį saugumą, skaitmeninius įgūdžius ir ryšio užtikrinimą. Komisija nagrinės, kaip šiuos investicinius poreikius būtų galima patenkinti sutelkus ES nacionalinį ir privatųjį finansavimą.

Kad būtų padidintas biudžeto veiksmingumas sprendžiant ES prioritetinius klausimus, būtinos ne tik tinkamos finansinės priemonės, bet ir ekonomiškai efektyvūs veiklos būdai. Konsultuodamasi su suinteresuotosiomis šalimis Komisija įvertino praktinį priemonių, kuriomis siekiama supaprastinti ES lėšų panaudojimą ir kurios buvo įdiegtos remiantis galiojančiais teisės aktais, veikimą bei nustatė tolesnes tų priemonių tobulinimo galimybes. Remiantis tuo vertinimu, kartu su šia peržiūra siūloma plataus užmojo bendrųjų finansinių taisyklių peržiūra ir atitinkami sektorių finansinių taisyklių pakeitimai.

Visi šiame komunikate minimi aspektai išsamiau aptariami Komisijos tarnybų darbiniam dokumente dėl laikotarpio vidurio peržiūros. Be to, jame pateikta vidutinės trukmės laikotarpio mokėjimų prognozė, kurioje nurodyta mokėjimo poreikių iki 2020 m. prognozė, taip pat parengta atsižvelgiant į pasiūlymus, teikiamus su šia peržiūra. Prognozėje daroma išvada, kad dabartinė mokėjimų riba būtų vos pakankama: po to, kai 2014 m. susikauptų precedento neturintis neįvykdytų mokėjimo prašymų skaičius, 2016 ir 2017 m. dėl vėluojančio Europos struktūrinių ir investicijų fondų įgyvendinimo turėtų likti didelės mokėjimo maržos – iki tol, kol mokėjimo poreikiai prieš laikotarpio pabaigą smarkiai išaugtų⁹.

Su laikotarpio vidurio peržiūra teikiami toliau išvardyti pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų:

- pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas 2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiamečių finansinė programa, iš dalies pakeistas 2015 m. balandžio 21 d. Tarybos reglamentu Nr. 2015/623¹⁰, ir dėl Tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo atitinkamo patikslinimo¹¹;

⁵ Programa „Horizontas 2020“ – tai 2014–2020 m. ES mokslinių tyrimų ir inovacijų programa.

⁶ Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) – tai ES finansavimo priemonė, skirta itin efektyvių, tvarių ir veiksmingai tarpusavyje sujungtų transeuropinių transporto, energetikos ir skaitmeninių paslaugų tinklų plėtojimui remti.

⁷ „Erasmus+“ – tai ES programa, skirta švietimui, mokymui, jaunimui ir sportui Europoje remti; pagal šią programą daugiau kaip 4 milijonams europiečių suteikiama galimybių studijuoti, mokytis, įgyti patirties ir užsiimti savanoriška veikla užsienyje.

⁸ COSME – tai mažosioms bei vidutinėms įmonėms skirta ES programa.

⁹ Remdamasi šia prognoze, Komisija siūlo iš dalies pakeisti sprendimą dėl nenumatytų atvejų rezervo lėšų mobilizavimo, kad 2014 m. iš nenumatytų atvejų rezervo mobilizuotus 2,8 mlrd. EUR būtų galima kompensuoti anksčiau, nei numatyta, ir patvirtinti, kad mokėjimai, susiję su specialiomis priemonėmis, į biudžetą įtraukiami viršijant viršutinės ribas.

¹⁰ OL L 347, 2013 12 20, p. 884 ir OL L 103, 2015 4 22, p. 1.

¹¹ 2016 m. rugsėjo 14 d. COM(2016)604 ir 2016 m. rugsėjo 14 d. COM(2016)606.

- pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas 2014 m. gruodžio 17 d. Sprendimas (ES) 2015/435 dėl nenumatytų atvejų rezervo lėšų mobilizavimo¹²;
- pasiūlymas supaprastinti Finansinio reglamento finansines taisykles ir susijusius pagrindinius teisės aktus¹³;
- pasiūlymas iš dalies pakeisti ESIF reglamentą (2015/1017) siekiant pratęsti ESIF veiklos laikotarpį¹⁴;
- pagal Išorės investicijų planą: pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos darnaus vystymosi fondo (EDVS) ir EDVS garantijos bei EDVS garantijų fondo sukūrimo¹⁵; pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 480/2009, įsteigiantis Išorės veiksmų garantijų fondą¹⁶, ir pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 466/2014/ES, kuriuo Europos investicijų bankui suteikiama ES garantija finansavimo operacijų, kuriomis remiami investiciniai projektai ne Sąjungoje, nuostoliams atlyginti¹⁷;
- su telekomunikacijų paketu: pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos reglamentų (ES) Nr. 1316/2013 ir (ES) Nr. 283/2014 nuostatos dėl interneto ryšio vietos bendruomenėse rėmimo¹⁸.

Komisija ragina Tarybą ir Parlamentą užtikrinti skubų šių pasiūlymų priėmimą ir finansavimą.

2. DFP LAIKOTARPIO VIDURIU: ĮGYVENDINIMO PADĖTIS IR NAUJI UŽDAVINIAI

Susikaupusių neatliktų mokėjimų šalinimas

Taip sutapo, kad 2014 m. biudžete buvo nustatyta nepakankama mokėjimų asignavimų suma, o tuo pat metu susikaupė daug nepatenkintų mokėjimo poreikių, kurių kilo per ankstesnės DFP sanglaudos programų įgyvendinimo ciklą. Dėl to metų pabaigoje susikaupė labai daug neatliktų mokėjimo prašymų (2014 m. pabaigoje – už 24,7 mlrd. EUR). Pritaikius specialias DFP reglamente numatytas priemones, 2014 m. mobilizuota papildomų mokėjimų asignavimų. Šiuo metu numatoma, kad susikaupę neatlikti mokėjimai bus pašalinti iki 2016 m. pabaigos.

¹² 2016 m. rugsėjo 14 d. COM(2016)607.

¹³ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1299/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013, (ES) Nr. 1307/2013, (ES) Nr. 1308/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014, (ES) Nr. 652/2014 ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 541/2014/ES dalinio pakeitimo [2016 m. rugsėjo 14 d. COM(2016)605].

¹⁴ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos reglamentų (ES) Nr. 1316/2013 ir (ES) 2015/1017 nuostatos dėl Europos strateginių investicijų fondo veiklos laikotarpio pratęsimo ir to fondo bei Europos investavimo konsultacijų centro techninių patobulinimų [2016 m. rugsėjo 14 d. COM(2016)597].

¹⁵ 2016 m. rugsėjo 14 d. COM(2016)586.

¹⁶ 2016 m. rugsėjo 14 d. COM(2016)582.

¹⁷ 2016 m. rugsėjo 14 d. COM(2016)583.

¹⁸ 2016 m. rugsėjo 14 d. COM(2016)589.

Susikaupusius neatliktus mokėjimus buvo lengviau pašalinti dėl to, kad naujos kartos programų, finansuojamų iš Europos struktūrinių ir investicijų fondų, įgyvendinimas prasidėjo lėčiau, nei buvo numatyta, todėl iki 2016 m. mokėjimų viršutinių ribų liko didelės maržos (dar didesnės – iki 2017 m. viršutinių ribų). Nors dėl šių priežasčių laikinai atsirado galimybė naujus poreikius tenkinti be papildomų įnašų iš nacionalinių biudžetų, tikėtina, kad artėjant DFP laikotarpio pabaigai, kai naujų programų įgyvendinimas vyks visu pajėgumu, kils didelių mokėjimo sunkumų.

Europos struktūrinių ir investicijų fondų įgyvendinimas

Remiantis naująja 2014–2020 m. laikotarpiui sutarta Europos struktūrinių ir investicijų fondų įgyvendinimo teisės aktų sistema nustatyta keletas nuostatų, kuriomis siekiama didinti tų fondų veiksmingumą ir jų Europos pridėtinę vertę. Pagal naująją teisės aktų sistemą ištekliai visų pirma telkiami nacionaliniams uždaviniams, kuriais, remiantis konkrečioms šalims skirtomis rekomendacijomis, įgyvendinami pagrindiniai strategijos „Europa 2020“ uždaviniai. Remiantis minėta sistema nustatytas veiklos rezultatų planas, grindžiamas išmatuojamais rodikliais ir tikslais, susietais su lėšų skyrimu iš veiklos rezervo, taip pat nustatytos *ex ante* sąlygos ir glaudesnės sąsajos su ES ekonomikos valdymu. Taigi, struktūrinės reformos iš Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšų bus remiamos atsižvelgiant į ES lygmeniu nustatytus prioritetus.

Šiems novatoriškiems elementams įdiegti pradinio laikotarpio reikėjo laiko ir išteklių, siekiant užtikrinti reikiamas veiksmingo lėšų panaudojimo sąlygas. Dėl šios priežasties ir dėl vėlyvo teisės aktų priėmimo bei bendros „n+3“ išsipareigojimų panaikinimo taisyklės įsigaliojimo, dėl kurios itin sušvelnėjo įgyvendinimo spartos reglamentavimo disciplina, buvo vėluojama parengti veiklos programas. Be to, valstybės narės savo pastangas skyrė maksimaliam 2007–2013 m. programų įgyvendinimui, siekdamas neprarasti asignavimų.

Atsižvelgiant į potencialų Europos struktūrinių ir investicijų fondų indėlį kuriant darbo vietas ir skatinant augimą, būtina skubiai imtis veiksmų jų įgyvendinimui paspartinti. Komisija paragino valstybes nares baigti vadovaujančiųjų ir tvirtinančiųjų institucijų skyrimo procesą, pateikti stambių projektų paraiškas ir imtis veiksmų, kuriais būtų siekiama pažangos įgyvendinant *ex ante* sąlygas, kad būtų pagreitinamas projektų įgyvendinimas. Komisija valstybės narėms toliau siūlys techninę paramą įgyvendinimo klausimais.

Nustačius paprastesnes ir lankstesnes taisykles, kaip siūloma šiame dokumentų rinkinyje, Europos struktūrinių ir investicijų fondų įgyvendinimas taptų spartesnis.

Siekiant atsižvelgti į sudėtingą labiausiai nuo krizės nukentėjusių valstybių narių padėtį, pagal sanglaudos politiką valstybėms narėms skiriami asignavimai 2016 m. birželį buvo peržiūrėti ir, kai tinkama, remiantis naujausiais turimais duomenimis patikslinti 2017–2020 m. laikotarpiui. Kaip paskelbta 2017 m. DFP techniniame patikslinime¹⁹, Komisija pradėjo diskusijas su valstybėmis narėmis, kurios daugiausiai naudojasi sanglaudos politikos paketų patikslinimais, siekdama skirti

¹⁹ 2017 m. finansinės programos techninis patikslinimas pagal BNP pokyčius ir sanglaudos politikos paketų patikslinimas (Tarybos reglamento Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa, 6 ir 7 straipsniai), 2016 m. birželio 30 d. COM(2016) 311.

papildomas sumas migracijos krizės ir jaunimo nedarbo klausimų sprendimo priemonėms bei investavimui per finansines priemones ir kartu su Europos strateginių investicijų fondu, atsižvelgdama į poreikius ir tų prioritetų svarbą kiekvienai valstybei narei.

Jaunimo užimtumo iniciatyva

Įgyvendinant dabartinę DFP specialus 3,2 mlrd. EUR dydžio asignavimas (tokia pati suma skirta iš Europos socialinio fondo) buvo skirtas specialiai Jaunimo užimtumo iniciatyvai sukurti. Pagal Jaunimo užimtumo iniciatyvą teikiama tikslinė parama jauniems bedarbiams, gyvenantiems regionuose, kuriuose jaunimo nedarbas viršija 25 %. Įgyvendinant šią iniciatyvą buvo smarkiai vėluojama kurti programas, skirti institucijas ir teikti mokėjimo prašymus. Tačiau dabar, kai struktūros jau parengtos, iš pirmųjų vertinimų matyti²⁰, kad jauniems žmonėms, gavusiems Jaunimo užimtumo iniciatyvos paramą, ieškant darbo arba toliau tęsiant studijas atsivėrė gerokai platesnių galimybių. Iki šiol Jaunimo užimtumo iniciatyva pasinaudojo 1,3 mln. jaunų žmonių – šis skaičius viršija pradinį skaičiavimą.

Atsižvelgiant į tai, kad daugelyje regionų jaunimo nedarbas nuolat yra didelis, o pirmieji iniciatyvos įgyvendinimo rezultatai teikia vilčių, pradinį Jaunimo užimtumo iniciatyvos asignavimą 2017–2020 m. laikotarpiu siūloma papildyti 1 mlrd. EUR, tada bendra asignavimo suma siektų 8 mlrd. EUR (1 mlrd. EUR dydžio atitinkamas finansavimas turi būti skirtas iš Europos socialinio fondo).

Konkurencingumo programos

Sanglaudos politikos sričiai būdingas vėlavimas, o pagal tiesioginį valdymą įgyvendinamos DFP 1A išlaidų kategorijos („Pažangus ir integracinis augimas“) konkurencingumo programos, pvz., „Horizontas 2020“, EITP ir COSME, priešingai, buvo sparčiai įgyvendinamos – po kvietimų teikti paraiškas pateikta daug reikalavimus atitinkančių projektų, kurių vertė dažnai smarkiai viršijančių turimą biudžetą. Tai pasakytina ir apie programą „Erasmus+“, pagal kurią vykdoma didelė ES pridėtinę vertę turinti tarpvalstybinio judumo veikla ir kuria prisidedama prie įgūdžių ugdymo, didinamos studentų įsidarbinimo galimybės ir mažinama nedarbo tikimybė.

Remiantis šia pirmine patirtimi, pradinį programai „Horizontas 2020“ skirtą asignavimą 2017–2020 m. laikotarpiu siūloma papildyti 0,4 mlrd. EUR, „EITP – Transportas“ – 0,4 mlrd. EUR, „Erasmus+“ – 0,2 mlrd. EUR, COSME – 0,2 mlrd. EUR, kad būtų toliau didinama ES parama darbo vietų kūrimui ir augimui.

Pagal komunikatą, kuriame išdėstoma skaitmeninės bendrosios rinkos interneto ryšio Europos vizija, ir siekdama skatinti e. įtrauktį, Sąjunga turėtų remti aprūpinimą nemokamu vietos belaidžiu ryšiu vietos visuomeninio gyvenimo centruose teikdama tikslinę paramą. Todėl Komisija priėmė pasiūlymą „Wifi4EU“, kurio bendras siūlomas biudžetas – 120 mln. EUR, įskaitant padidinimą 50 mln. EUR.

Europos strateginių investicijų fondas (ESIF)

²⁰ Baigiama rengti Komisijos ataskaita dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo ir Jaunimo užimtumo iniciatyvos veikimo (ją numatoma patvirtinti 2016 m. spalį).

Siekdama papildyti pagal DFP įgyvendinamas programas darbo vietų kūrimui ir augimui skatinti, įgyvendindama Investicijų planą Europai Komisija 2014 m. lapkritį pasiūlė įsteigti Europos strateginių investicijų fondą (ESIF). ESIF, dėl kurio teisinio pagrindo Parlamentas ir Taryba susitarė 2015 m. birželį, veikla jau atnešė apčiuopiamų rezultatų. Numatoma, kad visoje Sąjungoje bus sutelkta iš viso 115,7 mlrd. EUR vertės investicijų, t. y. daugiau kaip trečdalis nustatyto bendro tikslo per trejus metus sutelkti 315 mlrd. EUR vertės naujų investicijų. ESIF pavyko pritraukti daug papildomų lėšų (85 % visų sutelktų investicijų) iš privačiojo ir viešojo sektorių investuotojų. Programa buvo itin sėkmingai užtikrinamas didesnis finansavimas smulkiąjam verslui.

Atsižvelgdama į šiuos teigiamus rezultatus, Komisija siūlo ESIF veiklą tęsti po 2017 m. ir padvigubinti jo finansavimo pajėgumą²¹.

Remdamasi pasiektais rezultatais, kartu su Komunikatu dėl DFP laikotarpio vidurio peržiūros (tikslinimo) Komisija teikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto pratęsti ESIF veiklą iki 2020 m. 500 mln. EUR siūloma perkelti iš EITP finansinių priemonių į ESIF, maždaug 1 146 mln. EUR iš EITP finansinių priemonių siūloma perkelti EITP dotacijoms²², kurios bus derinamos su ESIF finansavimu ir kitomis energijos vartojimo efektyvumui skirtomis finansinėmis priemonėmis, taip pat siūloma panaudoti 150 mln. EUR iš nepaskirstytos maržos. Tai turėtų užtikrinti didžiausią ES lėšų poveikį, panaikinti dubliavimąsi ir didinti įvairių dotacijų bei finansinių priemonių ir privačiųjų investuotojų sąveiką. EITP transporto dotacijoms iš viso bus skirta 1,4 mlrd. EUR papildomų finansinių išteklių ES prioritetinių tinklų tarpvalstybinei transporto infrastruktūrai finansuoti.

Tvarus augimas. Gamtos ištekliai

2 išlaidų kategorijos („Tvarus augimas. Gamtos ištekliai“) biudžeto vykdymas taip pat prasidėjo lėtai, nes buvo vėluojama įgyvendinti naujas tiesioginių išmokų schemas, taip pat Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai (EŽŪFKP). Reaguodama į Rusijos draudimą importuoti ES žemės ūkio produktus ir į 2014–2016 m. rinkos pusiausvyros sutrikimus, Komisija patvirtino keletą išskirtinių rinkos rėmimo priemonių, skirtų vaisių ir daržovių augintojams, pieno ir kitiems gyvulininkystės sektoriams; šių priemonių vertė iš viso siekia 1 664 mln. EUR²³.

Migracija, pabėgėlių krizė ir saugumas

Per pirmuosius DFP įgyvendinimo metus reikėjo skubiai spręsti vidaus ir išorės problemas, kilusias dėl migracijos ir pabėgėlių krizės. Priėmus Europos migracijos darbotvarkę²⁴ ir Europos saugumo darbotvarkę²⁵, 3 ir 4 išlaidų kategorijų programos buvo perorientuotos ir sustiprintos, kad būtų padidinti humanitarinės veiklos ir gelbėjimo pajėgumai, toliau kuriama mūsų išorės sienų apsaugos teisinė ir operatyvinė sistema, valstybėms narėms teikiama pabėgėlių srautų valdymo pagalba,

²¹ COM(2016) 359 *final* „Europa vėl investuoja. Investicijų plano Europai rezultatų apžvalga ir tolesni veiksmai“.

²² Lėšos bus skiriamos perkeltiant 1 mlrd. EUR iš finansinių priemonių EITP transporto dotacijoms (be to, papildomai skiriant 0,4 mlrd. EUR remiantis šia laikotarpio vidurio peržiūra).

²³ Šias priemones buvo galima finansuoti iš Europos žemės ūkio garantijų fondo perskirsčius lėšas ir panaudojant asignuotąsias įplaukas, todėl žemės ūkio rezervu pasinaudoti neprireikė.

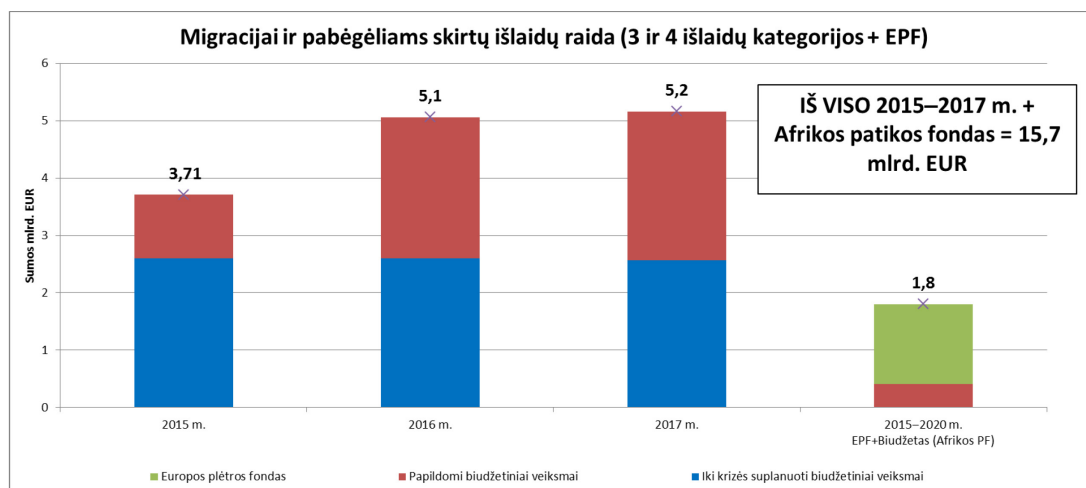
²⁴ 2015 m. gegužės 13 d. COM(2015) 240.

²⁵ 2015 m. balandžio 28 d. COM(2015) 185.

šalinamos pagrindinės migracijos priežastys. Buvo sukurtas naujas teisinis pagrindas, paremtas naujais ištekliais – Skubios paramos teikimo Sąjungoje priemonė²⁶. Komisija yra įsipareigojusi teikti finansinę paramą skubiems valstybių narių, patiriančių ypač didelį spaudimą prie Sąjungos išorės sienų, poreikiams tenkinti.

Į pablogėjusią saugumo padėtį Komisija skubiai reagavo siūlydama teisės aktus ir didindama finansinius išteklius, būtinus saugumo poreikiams patenkinti. Ateityje gali tapti imtis papildomų priemonių, be kita ko, prireikus padidinti finansinius išteklius.

Siekiant iš pradžių numatytos paramos dydį 2015–2017 m. apytikriai padvigubinti iki daugiau kaip 15 mlrd. EUR, buvo susitarta dėl daugybės priemonių, taip pat dėl DFP reglamente numatytų specialių priemonių taikymo. Nepaisant to, kad įsipareigojimų viršutinės ribos buvo itin griežtos, panaudojus lankstumo priemonę ir neatidėliotinos pagalbos rezervą atsirado galimybių iš esmės papildyti pagrindines išlaidų programas, kaip antai Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondą.

Siekiant toliau derinti ES biudžeto ir Europos plėtros fondo galimybes, telkti papildomus įnašus iš įvairių šaltinių ir programų bei derinti veiksmus, buvo įsteigti keli Sąjungos išorės veiksmų patikos fondai ir Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonė. Jų veikla atidžiai stebima²⁷, o į su šia peržiūra teikiamą pasiūlymą supaprastinti finansines taisykles, įtrauktos demokratinės kontrolės, skaidrumo ir teisėtumo gerinimo procedūros laiku įsitraukiant Europos Parlamentui.

Siekiant finansuoti Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų poveikį biudžetui 2018–2020 m., Europolo sustiprinimą, taip pat Komisijos pasiūlymus, susijusius su ES prieglobsčio agentūra, Dublino bendros prieglobsčio sistemos peržiūra, skubios paramos teikimu Sąjungoje bei atvykimo ir išvykimo sistema, kurios paskirtis – registruoti trečiųjų šalių piliečių, kertančių ES valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo bei atsisakymo leisti jiems atvykti duomenys, būtina 2,55 mlrd. EUR suma.

Jei šios priemonės pasirodytų nepakankamos migracijos ir saugumo problemoms spręsti, gali prireikti skirti papildomų išteklių. Šios išlaidos galėtų būti

²⁶ OL L 70, 2016 3 16, p. 1.

²⁷ Daugiau informacijos apie esamą padėtį pateikiama pridedamame Tarnybų dariniame dokumente.

finansuojamos iš siūlomo naujojo Europos Sąjungos krizių rezervo, kuris būtų finansuojamas pakartotinai panaudojant panaikintus asignavimus.

Be esamų programų, Komisija pasiūlė sukurti partnerystės su trečiosiomis šalimis modelį pagal Europos migracijos darbotvarę, siekdama užtikrinti nuoseklų požiūrį į šalis partneres ir veiksmingai paskirstyti įvairius finansavimo šaltinius: DFP programas, Europos plėtros fondą (EPF), Europos Sąjungos patikos fondus ir kitas priemones. Šia iniciatyva siekiama sukurti darnų ir prie šalių pritaikytą procesą, kai Sąjunga ir jos valstybės narės veikia koordinuotai, derindamos priemones, mechanizmus ir svertus, kad pasiektų visapusiškus partnerystės susitarimus su trečiosiomis šalimis, kad būtų geriau valdoma migracija ir visapusiškai laikomasi mūsų humanitarinių ir žmogaus teisių įsipareigojimų.

Per ilgąjį laikotarpį ES turėtų labiau stengtis šalinti pagrindines neteisėtos migracijos ir priverstinio gyventojų perkėlimo priežastis ir stiprinti priimančiųjų bendruomenių ir atitinkamų institucijų gebėjimus. Tam reikės iš esmės persvarstyti tradicinio vystomojo bendradarbiavimo modelių mastą ir pobūdį. Daug didesnis vaidmuo turi būti suteiktas privatesiems investuotojams, besizvalgantiems naujų investavimo galimybių besiformuojančiose rinkose. Todėl Komisija teikia didelio užmojo išorės investicijų planą, kuriuo būtų šalinamos pagrindinės migracijos priežastys ir teikiama migracijos padarinių valdymo parama partneriams, kartu padedant siekti kitų vystymosi tikslų.

Kartu su laikotarpio vidurio peržiūra Komisija teikia pasiūlymą dėl naujo Europos darnaus vystymosi fondo (EDVF), kuris turėtų tapti išorės investicijų plano investicijų ramsčiu; fonde bus derinamos esamos derinamosios priemonės ir naujoji EDVF darnaus vystymosi garantija.

Partnerystės programos procesui siūloma skirti 750 mln. EUR, o Europos darnaus vystymosi fondui – 250 mln. EUR.

Dėl Sąjungos kaimynystėje susiklosčiusios nestabilios makroekonominės ir finansinės padėties, kurią dar paaštrino naujausios regioninės krizės ir konfliktai, pastaraisiais metais vis dažniau prašoma ES makrofinansinės pagalbos. Makrofinansinės pagalbos įsipareigojimai nuo 2009 m. išaugo iki 4,6 mlrd. EUR²⁸, palyginti su 1,5 mlrd. EUR 2000–2008 m. laikotarpiu. Tačiau dėl Išorės veiksmų garantijų fondo atidėjinių sistemos pagal dabartinę DFP galimų makrofinansinės pagalbos operacijų vertę apsiriboja maždaug 500 mln. EUR per metus.

Geopolitinis ir ekonominis nestabilumas regione tęsiasi, tad ES makrofinansinės pagalbos poreikiai artimiausiais metais tikriausiai išliks kaip niekad dideli, todėl makrofinansinės pagalbos skolinimo pajėgumą siūloma padidinti nuo esamų 0,5 mlrd. EUR iki 2 mlrd. EUR per metus, 2019–2020 finansiniais metais Išorės veiksmų garantijų fondo finansavimą padidinant 270 mln. EUR.

Be to, EIB išorės veiksmų, garantuojamų iš Išorės veiksmų garantijų fondo (pagal išorės skolinimo įgaliojimą), išorės laikotarpio vidurio peržiūroje prieita prie išvados, kad minėti įgaliojimai turėtų būti padidinti iki 30 mlrd. EUR, kad būtų galima sustiprinti EIB skolinimo pajėgumą. EIB taip pat pasiūlė naują atsparumo

²⁸ Vien makrofinansinės pagalbos sumos, skirtos atsižvelgiant į dabartinę krizę Ukrainoje, siekė 3,4 mlrd. EUR.

iniciatyvą, kurios paskirtis – skubiai sutelkti papildomą finansavimą tvariam augimui, gyvybiškai svarbioms infrastruktūroms ir socialinei sanglaudai pietinėse kaimyninėse šalyse ir Vakarų Balkanų šalyse remti.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, Komisija siūlo padidinti išorės skolinimo įgaliojimą 5,3 mlrd. EUR iki iš viso 32,3 mlrd. EUR. Tuo tikslu Garantijų fondą 2018–2020 m. būtina padidinti 115 mln. EUR.

Išsamesnė peržiūra ir analizė

2014–2020 m. DFP būdinga daugelis kokybinių naujovių, kurios plačiau aptariamoms Tarnybų darbiname dokumente (TDD), visų pirma, finansinės priemonės sistemingiau tikslingai naudojamos ribotiems ištekliams sutelkti, taip pat tuose sektoriuose, kur privačiųjų investicijų telkimas ypač tinkamas. Tai ypač aktualu įgyvendinant Investicijų planą ir ESIF. TDD taip pat pranešama apie politinio įsipareigojimo skirti ne mažiau kaip 20 % ES biudžeto klimato politikai vykdymo pažangą; klimato politika jau davė apčiuopiamų rezultatų – visi ES, valstybių narių ir regioninio lygmens dalyviai raginami į savo sprendimų priėmimo ir programavimo procesą įtraukti klimato klausimus, tačiau ir toliau būtina dėti pastangų iki 2020 m. siekiant bendrojo tikslo, kad 20 % ES išlaidų būtų susijusios su klimato politika. DFP programų laikotarpio vidurio peržiūrose bus vertinama pažanga siekiant pirma minėto tikslo. Skyrus daugiau lėšų 1A išlaidų kategorijos programoms, turėtų būti padedama, pvz., programai „Horizontas 2020“ pasiekti nustatyto tikslo, kad 35 % išlaidų būtų susijusios su klimato politika. Be to, pasiūlyme pratęsti ESIF 2 veiklos laikotarpį su klimatu susijusiems projektams nustatytas mažiausias tikslas.

Galiausiai, Tarnybų darbiname dokumente pranešama, kaip naudojami Europos struktūriniai ir investicijų fondai, siekiant remti patikimą ekonomikos valdymą ir konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų įgyvendinimą.

3. GERESNIS BIUDŽETO ORIENTAVIMAS IR LANKSTUMO DIDINIMAS, SIEKiant SPRĘSTI PRIORITETINIUS KLAUSIMUS IR NAUJUS UŽDAVINIUS

Remdamasi DFP įgyvendinimo laikotarpio vidurio vertinimu ir darbu, lygiagrečiai atliktu pagal į rezultatus orientuoto biudžeto strategiją, Komisija siūlo tolesnių patobulinimų, kad biudžetas būtų orientuojamas į politikos prioritetų įgyvendinimą ir naujų uždavinių sprendimą; kad būtų didinamas biudžeto veiksmingumas ir lankstumas telkiant ir teikiant lėšas kintantiems poreikiams patenkinti; kad, patobulinus Komisijos veiklos, atskaitomybės ir rezultatų ataskaitų teikimo sistemą, būtų pristatomi rezultatai.

Tolesnis biudžeto orientavimas į politikos prioritetų įgyvendinimą ir naujų uždavinių sprendimą

Kaip matyti iš ankstesnio skyriaus²⁹, siekiant spręsti naujus uždavinius didelės papildomų lėšų sumos jau buvo paskirstytos perskirsčius lėšas ir panaudojus maržas bei specialias priemones, taip pat per Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonę ir patikos fondus sutelkus papildomą valstybių narių finansavimą.

²⁹ Išsamesnis vertinimas pateikiamas pridedamame Tarnybų darbiname dokumente.

Siekdama sustiprinti ar toliau tęsti programas, kurioms reikėjo daug lėšų ir pagal kurias tos lėšos buvo veiksmingai įsisavinamos prioritetinėje darbo vietų kūrimo ir augimo srityje, taip pat siekiant per ateinančius metus palaikyti tvirtą Europos atsaką sprendžiant naujus uždavinius, susijusius su migracija ir saugumu, Komisija siūlo skirti daugiau lėšų – papildomą 6,3 mlrd. EUR sumą likusiu DFP laikotarpiu.

Pasiūlymų finansinio paketo vertė iš viso yra 12,8 mlrd. EUR, įskaitant pagal 2017 m. biudžeto projektą siūlomus skirti 1,8 mlrd. EUR iš nepaskirstytų maržų ir specialių priemonių (daugiausia migracijos valdymo tikslais), taip pat siūlomą skirti papildomą 4,6 mlrd. EUR sumą, susidariusią dėl 2017–2020 m. nacionalinių sanglaudos politikos paketų patikslinimo, siekiant remti pastangas kovoti su jaunimo nedarbu, integruoti pabėgėlius ir finansinėmis priemonėmis bei derinant su ESIF remti investicijas³⁰.

Be to, daugelį asignavimų siūloma didinti perskirstant esamų programų lėšas, kad būtų galima, pvz., padidinti paramą, teikiamą pagal Sąjungos priemonę, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos³¹.

Biudžeto lankstumo ir paslankumo gerinimas telkiant ir teikiant lėšas

Šioje laikotarpio vidurio peržiūroje siūlomoms iniciatyvoms numatyti naudoti turimas DFP biudžeto maržas³². Atitinkamai iki DFP laikotarpio pabaigos būtų labiau apribotas biudžeto pajėgumas reaguoti į nenumatytus įvykius. Atsižvelgiant į itin nestabilią padėtį Sąjungos kaimynystėje ir dėl jo kylančią hibridinę grėsmę, Komisija siūlo iš dalies pakeisti DFP reglamentą ir, teikdama pasiūlymą supaprastinti finansines taisykles, Finansinį reglamentą, kad biudžetas galėtų aktyviau reaguoti susidarius nenumatytoms aplinkybėms. Siūlomos priemonės visų pirma apima lankstumo priemonės ir neatidėliotinos pagalbos rezervo lėšų padvigubinimą, bendrajai įsipareigojimų ir bendrajai mokėjimų maržai taikomų apribojimų pašalinimą, kad būtų galima visiškai išnaudoti esamas DFP viršutines ribas, naują Europos Sąjungos krizių rezervą, išorės priemonėms skirtos lankstumo maržos sukūrimą³³ ir vidaus politikai skirtų patikos fondų įsteigimą (šie fondai turėtų padėti rasti lankstesnių sprendimų valstybių narių lėšoms sutelkti, pvz., skaitmeninėje srityje).

Siekiant vykdyti Sąjungos priimtus įsipareigojimus ir sudaryti sąlygas prireikus skubiai imtis veiksmų, visu DFP gyvavimo laikotarpiu būtina užtikrinti pakankamus mokėjimų asignavimus. Iš dabartinės vidutinės trukmės laikotarpio mokėjimų prognozės matyti, kad faktinės bendros mokėjimų viršutinės ribos vos užteks esamos DFP ir šioje laikotarpio vidurio peržiūroje siūlomų iniciatyvų mokėjimo poreikiams patenkinti – su sąlyga, kad mokėjimai, susiję su specialiomis priemonėmis, atliekami viršijant viršutines DFP ribas.

Paprastesnės taisyklės ir aktyvesnis orientavimasis į veiklą

Siekiant didinti ES biudžeto pajėgumą prisitaikyti prie kintančių aplinkybių ir reaguoti į nenumatytus įvykius išlaikant aukštą finansinės kontrolės lygį, labai

³⁰ Šios papildomos sumos daugiausia skiriamos Graikijai, Italijai ir Ispanijai.

³¹ Žr. pridedamą Tarnybų darbinį dokumentą.

³² 2017–2020 m. dar būtų galima panaudoti 1,9 mlrd. EUR.

³³ Kiekviena geografinė išorės veiksmų priemonė disponuotų nepaskirstytu 10 % metinių lėšų dydžio rezervu, su galimybe tam tikrais metais nepanaudotas to rezervo sumas perkelti kitiems metams.

svarbu nustatyti paprastesnes ir lankstesnes ES lėšų panaudojimo finansines taisykles. Paprastinant ES lėšų panaudojimo taisykles padaryta daug pažangos. Tačiau iš patirties, sukauptos nuo 2014 m., ir iš aukšto lygio nepriklausomų ekspertų grupės Europos struktūrinių ir investicijų fondų supaprastinimo stebėsenos klausimais veiklos rezultatų matyti, kad galima siekti didesnio supaprastinimo – tai patvirtina ir suinteresuotųjų šalių atsiliepimai.

Komisijos pasiūlymu supaprastinti finansines taisykles, kuris yra neatskiriama šios DFP peržiūros (tikslinimo) dalis, siekiama vienu teisės aktu atlikti plataus užmojo bendrųjų finansinių taisyklių peržiūrą, lydimą atitinkamų konkretiems sektoriams skirtų finansinių taisyklių pakeitimų, išdėstytų 15-oje teisėkūros procedūra priimamų aktų, susijusių su daugiametėmis programomis. Konkretiems sektoriams skirti pokyčiai į vieną pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto įtraukti siekiant užtikrinti nuoseklumą ir priėmimo proceso veiksmingumą.

1 langelis. Siūlomos finansinių taisyklių peržiūros tikslai:

- supaprastinimas ES lėšų gavėjų labui;
- perėjimas nuo daugialypės kontrolės prie tarpusavyje susieto audito, vertinimo ar leidimo; ataskaitų teikimo reikalavimų suderinimas;
- galimybė hibridiniams veiksams ar priemonių deriniams taikyti vienintelį taisyklių rinkinį;
- veiksmingesnis finansinių priemonių panaudojimas;
- lankstesnis biudžeto valdymas;
- orientavimasis į rezultatus ir ataskaitų teikimo supaprastinimas;
- paprastesnis ir racionalesnis ES administravimas;
- piliečių dalyvavimas.

Nustačius paprastesnes ir lankstesnes taisykles būtų optimizuojamos 2014–2020 m. DFP išlaidos ir poveikis, drauge mažinamos ES taisyklių įgyvendinimo sąnaudos ir klaidų lygis. Čia reikėtų paminėti, kad programų užbaigimo metu, įgyvendinus visas taisomąsias priemones, apskaičiuotoji su rizika susijusi suma siekia nuo 0,8 % iki 1,3 % visų išlaidų. Vadinasi, daugiametės sistemos jau dabar tinkamai saugo ES biudžetą nuo išlaidų, patiriamų pažeidžiant teisės aktus. Siūlomu tolesniu supaprastinimu šioje srityje ketinama pasiekti dar geresnių rezultatų.

4. KITOS DAUGIAMETĖS FINANSINĖS PROGRAMOS LINK

Su šia peržiūra teikiamų pasiūlymų tikslas – aprūpinti Sąjungą tikslinėmis papildomomis priemonėmis, skirtomis jos prioritetiniams klausimams, susijusiems su darbo vietų kūrimu ir augimu, migracija ir saugumu, spręsti, užtikrinant pakankamas viršutines mokėjimų ribas ir didelį biudžeto pajėgumą reaguoti į nenumatytas aplinkybes, taip pat supaprastinant ES lėšų panaudojimą, kartu

didinant jų poveikį. Šie pasiūlymai turėtų padėti gerokai modernizuoti ES biudžetą ir paruošti dirvą dar didesnio užmojo pokyčiams, susijusiems su būsima DFP.

Pasiūlymą dėl būsimos DFP Komisija turi pateikti iki 2017 m. pabaigos. Šis pasiūlymas bus grindžiamas į rezultatus orientuoto biudžeto iniciatyva ir atitiks būsimus uždavinius ir poreikius, kurių Sąjungai kils po 2020 m.; rengiant pasiūlymą bus vertinamas tiek esamų metodų veiksmingumas tokiose srityse, kaip sanglaudos politika, bendra žemės ūkio politika ir išorės veiksmų priemonės, tiek ES biudžeto potencialas įnešti indėlį į naujas sritis, pvz., baigiant kurti Europos ekonominę ir pinigų sąjungą remiantis penkių pirmininkų ataskaitoje pateiktu veiksmų planu, taip pat į gynybos ir saugumo sritį.

Be to, rengiant pasiūlymą bus galima iš naujo išnagrinėti biudžeto struktūrą, finansavimą ir trukmę, siekiant užtikrinti, kad šiais elementais didinamas biudžeto pajėgumas remti Europos politinius tikslus.

Sulaukiama vis daugiau pritarimo, kad ES biudžetui modernizuoti būtina *nuosekli jo išlaidų ir finansavimo reforma*. ES biudžetas pernelyg dažnai suprantamas tik kaip nacionalinių sąskaitų išlaidų veiksnys, neįvertinant jo pajėgumo telkti išteklius ekonominiu požiūriu efektyviu būdu. Komisija laukia Aukšto lygio grupės nuosavų išteklių klausimais rekomendacijų, kurios bus svarbios rengiant pasiūlymą dėl būsimos DFP.

Dabartinė septynerių metų *trukmė* ne itin gerai suderinta su penkerių metų trukmės Europos Parlamento ir Komisijos kadencija. Būtina spręsti klausimą, kaip parengiamajam darbui ir ES lėšų, visų pirma tų, kurios naudojamos pagal pasidalijamąjį valdymą, panaudojimui keliamus reikalavimus ir būtiną laiką suderinti su DFP trukme.

Bus labai svarbu rasti tinkamą nuspėjamumo vidutinės trukmės laikotarpį ir *lankstumo* reaguojant į nenumatytas aplinkybes pusiausvyrą. Pagal dabartinę DFP maždaug 80 % ES biudžeto lėšų yra iš anksto paskirtos tam tikroms sritims, todėl biudžeto pajėgumas *reaguoti* į kintančius poreikius yra ribotas. Reikėtų iš naujo išnagrinėti rezervų, kuriuos būtų galima skubiai sutelkti iš pagrindinių pavienių arba kelių Sąjungos programų, kūrimo klausimą.

Be to, remdamasi 2013 m. tarpinstituciniu susitarimu, Komisija atidžiai analizuos, kaip būtų galima *įtraukti Europos plėtros fondo lėšas į Sąjungos biudžetą*, atsižvelgdama į visas susijusias aplinkybes ir klausimus, be kita ko, i) į bendrą išorės veiksmų priemonių modelį ir struktūrą po 2020 m., ii) Europos Sąjungos ir Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno šalių partnerystės pobūdį po Kotonu susitarimo galiojimo pabaigos 2020 m., taip pat iii) patirtį, sukauptą per ankstesnių veiksmų vertinimus, konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis ir įvairių susitarimų poveikio vertinimus.

Kitas svarbus svarstytinas aspektas – kaip kuo veiksmingiau panaudoti ES lėšas, kad kiekvienas turimas euras atneštų kuo daugiau naudos, atsižvelgiant į tam tikras esamos DFP naujoves, be kita ko, į:

- *sąlygas*. Netgi nedidelė pinigų suma gali turėti didelį poveikį, jei finansavimas bus teikiamas su sąlyga, kad turi būti įgyvendinami nacionalinės politikos formavimo pokyčiai: rengiant būsimą DFP ES lėšų ir ekonomikos valdymo

sąsajai vėl bus skiriama daug dėmesio, atsižvelgiant į pažangą, padarytą remiantis galiojančiomis nuostatomis;

- ***sverto poveikį ir sąveiką.*** Įgyvendinant dabartinę DFP ES biudžeto pajėgumas telkti papildomas viešąsias ir privačiąsias lėšas per finansines priemones, Europos strateginių investicijų fondą ir kitas naujas priemones, pvz., patikos fondus, išaugo daugiau kaip du kartus. Bus labai svarbu toliau didinti šį pajėgumą, be kita ko, remiantis pasiūlyta galimybe kurti neapibrėžtuosius įsipareigojimus viršijant skirtus išteklius, taip pat remiantis siūlomu peržiūrėtu Finansiniu reglamentu sukurti bendrą atidėjinių fondą, kuris centralizuotų dotacijas. Be to, bus labai svarbu puoselėti valstybių narių bendradarbiavimą tose srityse, kuriose pasiekama didelės masto ekonomijos ir (arba) veikia daug išorės veiksnų, ypač ten, kur bendradarbiavimas ES lygmeniu tapo itin svarbus, pvz., saugumo ir gynybos srityse;
- ***supaprastinimą.*** Reikės iš naujo peržiūrėti reikalavimus, taikomus pagal pasidalijamąjį valdymą įgyvendinamoms programoms, atsižvelgiant į vėl pasitaikiusius šių programų įgyvendinimo vėlavimo atvejus.

Rengdama šiuos pasiūlymus Komisija atidžiai įsiklausys į Parlamento, Tarybos ir suinteresuotųjų šalių pareikštą nuomonę.

Finansinis priedas

Pasiūlymai, teikiami remiantis laikotarpio vidurio peržiūra	Mln. EUR (galiojančiomis kainomis)
1A išlaidų kategorija: • „Horizontas 2020“ • „EITP – Transportas“ • „Erasmus+“ • COSME • ESIF veiklos laikotarpio pratęsimas • WIFI4EU	1 400 • 400 • 400 • 200 • 200 • 150 • 50
1 B išlaidų kategorija: • Jaunimo užimtumo iniciatyva	1 000 • 1 000
3 išlaidų kategorija: Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, Europolas, ES prieglobsčio agentūra, Dublino bendra prieglobsčio sistema, skubios paramos teikimas Sąjungoje, atvykimo ir išvykimo sistema	2 549
4 išlaidų kategorija: • Partnerystės programos procesas • Europos darnaus vystymosi fondas • Makrofinansinė pagalba • Išorės skolinimo įgaliojimas	1 385 • 750 • 250 • 270 • 115
IŠ VISO	6 334
2017 m. biudžeto projektas • Papildomos migracijai skirtos išlaidos (iš specialių priemonių ir maržų)	1 822
Techninis sanglaudos politikos paketų patikslinimas • Siekiant remti pastangas kovoti su jaunimo nedarbu, integruoti pabėgėlius ir finansinėmis priemonėmis remti investicijas derinant su ESIF	4 642
Laikotarpio vidurio peržiūros paketas, IŠ VISO	12 798